

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่องการประเมินโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3 ใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methodology) เป็นการผสมผสานระหว่างการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

ขอบเขตการวิจัย
 กลุ่มเป้าหมาย
 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
 การวิเคราะห์ข้อมูล
 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3 :กรณีศึกษา กลุ่มผู้ผลิตในสังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี ดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ประกอบด้วย

การศึกษาข้อมูลปริมาณ เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้ผลิตที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3 และยังมีดำเนินงานในปัจจุบันทั้งหมด จำนวน 78 กลุ่ม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลดิบจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี และนำมาวิเคราะห์ต่อไป

การศึกษาเชิงคุณภาพผู้วิจัย เป็นการศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้ผลิตให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยการเลือกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ 5 ชนิด ผลิตภัณฑ์ละ 4 กลุ่ม รวมจำนวน 20 กลุ่ม สำหรับวิธีการเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 13 คน

ด้านเนื้อหา

1. การประเมินผลโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3 ใน 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การประเมินพฤติกรรม ได้แก่ ความรู้ และทักษะ ด้านที่ 2 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร
2. การหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้ผลิตให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในบริบทของจังหวัดปัตตานี โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อหาปัญหาของกลุ่มและนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้ผลิต

กลุ่มเป้าหมาย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งกลุ่มเป้าหมายออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มเป้าหมายในส่วนนี้ เป็นกลุ่มผู้ผลิตที่ผ่านการเข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ จำนวน 78 กลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการดำเนินงานในปัจจุบัน ในกลุ่มที่สังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี การได้มาของข้อมูลโดยการขอความอนุเคราะห์ข้อมูลดิบจากสำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นกลุ่มผู้ผลิตที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3 จำนวน 20 กลุ่ม กลุ่มละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน โดยเลือกเฉพาะกลุ่มที่มีการดำเนินงานในปัจจุบัน ในกลุ่มที่สังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

ส่วนที่ 2 การจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

1. ประธานที่ปรึกษาโครงการ ได้แก่ อาจารย์สนั่น เพ็งเหมือน
2. การค้าภายในจังหวัดปัตตานี ได้แก่ นางนงลักษณ์ โกสิยะพันธ์
3. เจ้าหน้าที่สังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี ได้แก่ นายอารีสัน สามะ
4. สถาบันฮาลาล คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ นางสาวอัสนี

หวังพิทยา และนายมูหะมะอือซอ อาบู

5. กลุ่มผู้ผลิต ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3 จำนวน 7 คน โดยแยกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ 5 ชนิด ซึ่งเลือกตัวแทนกลุ่มผลิตภัณฑ์ ชนิดละ 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือและวิธีการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ มี 2 ส่วน คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) (ดังภาคผนวก ค) และการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group) (ดังภาคผนวก ง) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview)

1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการศึกษาเพื่อสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3

2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3

3) ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของกลุ่มผู้ผลิตที่เข้าร่วมโครงการฯ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตที่เข้าร่วมโครงการฯ ด้านความรู้ และทักษะที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการ ลักษณะคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การประเมินพฤติกรรม (Behavior) และด้านที่ 2 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดต่อกลุ่ม (Results)

4) นำร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา โดยคัดเลือกแต่เฉพาะข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นว่าใช้ได้เท่านั้น โดยใช้เกณฑ์ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3 ท่านขึ้นไป นำไปใช้เป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

6) นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา

7) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน

คู่มือการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group)

1) กำหนดประเด็นในการประชุมกลุ่ม (Focus group)

2) นำร่างประเด็นที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประชุมกลุ่ม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3) นำร่างประเด็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหา โดยคัดเลือกแต่เฉพาะข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นว่าใช้ได้เท่านั้น โดยใช้เกณฑ์ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 3 ท่านขึ้นไป นำไปใช้เป็นข้อคำถาม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4) นำประเด็นที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในส่วนที่ 1 ไปดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้ผลิตให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ส่วน คือ แบบสัมภาษณ์ และการจัดประชุมกลุ่มสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview)

1. ผู้วิจัยติดต่อขออนุญาตพร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ ของผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3 จากสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
2. ผู้วิจัยประสานงานกับสำนักงานสหกรณ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อขออนุญาตเข้าไปเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในวันที่สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดปัตตานีจัดประชุมกลุ่มผู้ผลิตประจำเดือน
3. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และนำมาวิเคราะห์ต่อไป

ส่วนที่ 2 จัดประชุมกลุ่ม (Focus group)

1. การเตรียมจัดประชุมกลุ่ม
  - 1.1 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการจัดประชุมกลุ่ม
  - 1.2 ผู้วิจัยกำหนดคำถามที่จะใช้ในการจัดประชุมกลุ่ม
  - 1.3 ผู้วิจัยจัดระบบหมวดหมู่และลำดับคำถาม
  - 1.4 ผู้วิจัยกำหนดผู้ร่วมสนทนากลุ่ม โดยติดต่อประสานงานกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนัดหมายวัน เวลา ในการดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายดังนี้
    - ประธานที่ปรึกษาโครงการฯ
    - ที่ปรึกษาโครงการฯ
    - เจ้าหน้าที่วิจัยภาคสนามสังกัดสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
    - กลุ่มผู้ผลิตที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 3
  - 1.5 การเตรียมความพร้อมของทีมงานผู้วิจัย
2. ดำเนินการจัดประชุมกลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากลุ่มผู้ผลิตให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. เมื่อสิ้นสุดการจัดประชุม ผู้วิจัยจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้ผลิต ใช้การหาค่าร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยายหรือพรรณนา (Descriptive) จากแบบสัมภาษณ์ที่รวบรวมได้

จำนวน 20 ชุด และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แต่ละประเด็น ซึ่งนำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดประชุมกลุ่ม (Focus group) เพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานและพัฒนากลุ่มผู้ผลิตให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์มีขั้นตอน ดังนี้

1) บันทึกข้อมูลด้วยการจดบันทึก โดยผู้สัมภาษณ์ทำการจดบันทึกข้อมูลและประเด็นสำคัญระหว่างการสัมภาษณ์

2) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

3) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) คือ จำแนกข้อมูลที่ได้เป็นกลุ่มตามความเหมาะสมของข้อมูล โดยวิเคราะห์จากข้อมูลส่วนย่อยๆ (Segment) ก่อน แล้วพิจารณาส่วนย่อยที่คล้ายๆ กัน หรือประเภทเดียวกันมารวมกันจัดเป็นประเด็นรวม (Topic) และหลายประเด็นรวมกันเป็นกลุ่ม (Categories) พร้อมทั้งกำหนดคำสำคัญ (Key Word) ของข้อมูลในแต่ละกลุ่ม

4) พิจารณาข้อมูลหลายๆ กลุ่มมารวมกันจัดเป็นแบบแผน (Pattern) ของปัญหา และแนวทางในการส่งเสริมกลุ่มผู้ผลิตใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

5) นำเสนอข้อมูลเป็นข้อความแบบบรรยาย ซึ่งอาจเสริมด้วยคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ บางตอน เพื่อเน้นความหมายให้เด่นชัด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัดสนทนากลุ่ม นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ จัดลำดับ วิเคราะห์เนื้อหา และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด